V
469

Informatie
PV

BIJLAGE No. 8 VAN HET VERSLAG
DER GEMEENTE UTRECHT

Afd. K.W.
Exh. 3 - OCT. 1928
No. 4680

VERSLAG OMTRENT HET

ARCHIEF EN HET MUSEUM

1927

DEPARTEMENT
BIBLIOTHEEK
OPVOEDING, W. & O.

d. Rijksinspecteur voor Roerende Monumenten

V 460

Nº. 8.

VERSLAG

OMTRENT HET ARCHIEF EN HET MUSEUM OVER HET JAAR 1927.

I. ARCHIEF.

Personeel.

In het personeel kwam geenerlei wijziging.

Gebouw.

Het archiefgebouw, dat Rijks-gebouw is, waarvan de Gemeente het voor haar archief bestemde gedeelte in huur heeft, verkeert in goeden staat van onderhoud. Van Rijkswege werd daarin als steeds op doeltreffende wijze voorzien. Ook aan het onderhoud van het meubilair, dat evenzeer ten laste van het Rijk komt, werd alleszins voldoende de hand gehouden. Door den aanleg van electrische verlichting in de werkkamers werd in een sedert jaren pijnlijk gevoelde behoefte eindelijk voorzien.

Brandblusch- en reddings-middelen.

Overeenkomstig de geldende voorschriften werden de brandbluschmiddelen tweemaal, eens in het voorjaar en eens in het najaar, door den dienst der brandweer nagezien en voor zoover noodig beproefd. Gebreken kwamen daarbij niet aan het licht. Ook de reddingsmiddelen bleken in volkomen goeden staat te verkeeren.

Materieele toestand der verzamelingen.

Moest het restaureeren en binden van de protocollen der notarissen het vorige jaar onderbroken worden, door-

DEPARTEMENT BIBLIOTHEEK OPVOEDING, W. & O.

dien de concierge-binder van het Rijks-archief, aan wien dit werk sinds jaren is opgedragen, door andere werkzaamheden geheel in beslag was genomen, dit jaar bestond daarvoor weder de noodige gelegenheid en konden 31 deelen worden behandeld. Zij werden alle zorgvuldig hersteld en van nieuwe banden met perkamenten ruggen voorzien.

Ook een enkel tot het stadsarchief behoorend deel werd gerestaureerd en gezaponeerd.

De nieuwe aanwinsten van de bibliotheek en de topografische en historische atlassen werden op de gebruikelijke wijze verzorgd, alvorens zij met de verzamelingen vereenigd werden. De gestadige aanwas der beide atlassen maakte ook dit jaar het bijmaken van een 8-tal portefeuilles noodzakelijk.

Voortgang der werkzaamheden.

De verschillende werkzaamheden, ondernomen om de raadpleging der archieven te vergemakkelijken, werden, voor zoover de gewone dienst dit toeliet, voortgezet. De index op de raadsresolutiën van vóór 1577 vorderde teruggaande tot 1570, die op de registers van transporten en plechten van na 1577 tot 1624, terwijl het in regest brengen van de oorkonden der bij het stadsarchief bewaarde archieven mede vorderde door de bewerking van een oorkondenboek van het H. Geesthuis. De werkzaamheden aan den index op de registers van transporten en plechten van vóór 1577 moesten daarentegen blijven rusten, daar de behandeling van de nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek en de topografische en historische atlassen ditmaal zooveel tijd van den daarmede belasten ambtenaar vorderde, dat voor ander werk nagenoeg geen gelegenheid overbleef. Nu de laatst gedrukte supplement-catalogi der genoemde verzamelingen alle reeds meer dan twintig jaren oud zijn, wordt namelijk het invoegen der aan-

winsten door het steeds grooter aantal vernummeringen, dat daarbij zoowel in de catalogi als in de verzamelingen zelf moet plaats hebben, telken jare tijdroovender. Daar evenwel uit bezuinigingsoverwegingen geen gevolg kon worden gegeven aan mijn voorstel om een post op de begrooting te brengen voor het drukken van nieuwe supplement-catalogi, waardoor aan het euvel tegemoet zou zijn te komen, zal op andere wijze een oplossing gezocht moeten worden. Het aanleggen van nieuwe fiches-catalogi met nummering volgens het decimaal-stelsel is thans in overweging.

Gebruik der verzamelingen.

Voor de gemeente-administratie werden onderzoekingen ingesteld en rapporten uitgebracht over: de zilvergelden, gaande uit eenige in de kadastrale gemeente Lauwerecht gelegen perceelen; den eigendom van de werf vóór het perceel Oudegracht no. 358; den eigendom van een strook grond langs den Jutphaasschen weg; den eigendom van de werf vóór het perceel Oudegracht no. 313; den rechts-toestand van de brug in het jaagpad langs de Vecht bij Cronenburgh onder Loenen; den eigendom van de werf vóór het perceel Oudegracht no. 149; het onderhoud van de sluizen te Vreeswijk in verband met een Décret impérial van 21 October 1811; den eigendom van de werf vóór het perceel Oudegracht no. 88 en den eigendom van de werven vóór de perceelen Oudegracht nos. 153-157.

Ook aan tal van partikulieren werden wederom zoowel mondeling als schriftelijk inlichtingen verstrekt. Voorts ontving het archief regelmatig bezoek van velen, die zelf onderzoekingen kwamen instellen. Een zeer groot deel der gevraagde inlichtingen en der onderzoekingen waren evenals vorige jaren van genealogischen of heraldischen aard. Van de andere onderwerpen, die een punt van onderzoek uitmaakten, vallen de volgende te vermelden:

de afstamming van den Utrechtschen schilder Anthony Mor van Dashorst; de identificatie van een aantal door dezen schilder vervaardigde portretten; de Utrechtsche schilders W. van Ingen en J. van Wijckersloot; de huizen „de Galissen" en „de Volbeyert"; een recept voor „polver" uit het jaar 1432; oude beurskoerslijsten; de oudste plattegrond van Utrecht; de geschiedenis van het St. Eloyen-gasthuis; de Utrechtsche graveur Jhr. Hendrick Goudt; de geschiedenis van de fruitteelt; het insigne der boogschutters; Utrechtsche vioolmakers; de Utrechtsche monumenten; de opvoering van Duitsche tooneelstukken alhier in vroegere eeuwen; de geschiedenis der joden te Utrecht; Utrechtsche katoendrukkerijen; de geschiedenis van verschillende Utrechtsche gebouwen; de boekdrukker Jan Theunisz.; de Koffysteeg; het Diaconie Oude Mannen en Vrouwenhuis; afbeeldingen van het Krankzinnigengesticht; Fransche tooneelspelers te Utrecht; de inval der Franschen in 1672; de musicus Jhr. Jacob van Eyck; de vestingbouwkundige Sebastiaen van Oy; de geschiedenis van het Karthuizerklooster; de Utrechtsche linnenindustrie; de Pieterskerk; reglementen voor ziekenfondsen; de klokkenspelen te Utrecht; de geschiedenis van het perceel Oudegracht no. 264; Spaansche soldaten te Utrecht.

Ter raadpleging door belanghebbenden werden wederom herhaaldelijk archiefstukken en platen en kaarten uit den topografischen atlas naar archiefdepots en bibliotheken elders verzonden. Omgekeerd werden door andere archiefdepots ten behoeve van onderzoekers hier verscheidene malen stukken hierheen gezonden,

Aan den rijkdom van den topografischen atlas werd getracht ook ditmaal weder meerdere bekendheid te

geven door het bij afwisseling tentoonstellen van teekeningen en prenten in een der zalen van het Centraal Museum. Achtereenvolgens werden aldus ter bezichtiging gesteld reeksen afbeeldingen van het Vredenburg, van de Catharijnepoort, van 16e-eeuwsche Utrechtsche huizen en van de Pieterskerk.

Bovendien werd ook voor een tentoonstelling van teekeningen van Utrechtsche meesters der 17e en 18e eeuw, die als Kerst-tentoonstelling in het museum werd aangericht, een aantal fraaie teekeningen van Abraham Bloemaert, Pieter Saenredam en Herman Saftleven aan denzelfden atlas ontleend.

Op daartoe gedane aanvragen werden wederom herhaaldelijk afschriften van of uittreksels uit archiefstukken en fotografische reproducties van platen in de atlassen en van zegels aan charters verstrekt.

Aanwinsten en verliezen.

Ten geschenke ontvangen werden de volgende stukken:

8 overdrukjes van artikelen uit het Jaarboekje van „Oud-Utrecht", 1927, van de redactie,

Maandblad van de vereeniging „Oud-Utrecht", 1926, van dezelfde,

(*C. W.*) *Opzoomer*, De Unie van Utrecht. Rede in 1879 gehouden. (Uit: Algemeen Handelsblad, 1883), van mevr. de wed. L. H. Eberson te Amersfoort,

eenige stukken betrekking hebbende op de herdenking van het 3e eeuwfeest der Unie van Utrecht in 1879 en de onthulling van het standbeeld van graaf Jan van Nassau in 1883, van dezelfde,

verzameling verkiezingsbladen en strooibiljetten betreffende de verkiezingen voor leden van de Provinciale Staten en van den gemeenteraad, 1927, van de respectieve besturen der kiesvereenigingen,

Utrecht. Die Stadt der internationalen niederländischen

Messe, van den heer W. Graadt van Roggen,

(*W. F. J.*) *den Uyl*, Utrecht. (Uit: Buiten, 1926), van den heer Mr. A. Loosjes te Amsterdam,

E. Wiersum en *A. le Cosquino de Bussy*, Visitatieverslagen van de Johanniter-kloosters in Nederland (1495, 1540, 1594), van den heer Dr. A. le Cosquino de Bussy te Hilversum,

A. M. van Dijck-Huffnagel en *L. S. Ornstein*, Het Natuurkundig laboratorium der Rijks-Universiteit te Utrecht van den heer prof. Dr. L. S. Ornstein,

L. S. Ornstein, Bouw en inrichting van het Physisch laboratorium der Rijks-Universiteit te Utrecht, van denzelfde,

(*W. F. J.*) *den Uyl*, Oude Utrechtsche huizen. (Uit: Buiten, 1927), van den heer Mr. A. Loosjes te Amsterdam,

J. Bool, Dr. J. P. Fockema Andreæ. (Uit: Provinciale almanak voor Utrecht, 1927), van de redactie,

fundatiebrief eener stichting ten behoeve van de familie Drielenburch, gemaakt door den oud-burgemeester Wilhelm van Drielenburch, 1618, van den heer K. den Tex te Bilthoven,

Dicht- en zangstukken voor het feest der zilveren bruiloft van den WelEdelen Heere Christiaan Oortman en vrouwe Elizabeth Brouwer Bosch (1827), van het gemeente-archief van Dordrecht,

Feestgave voor Catharina van Rennes, 1887-1928. (Feestnummer uitgegeven ter gelegenheid van het veertig jarig bestaan van haar zangschool), van het feestcomité,

G. A. Wumkes, De Eukleria fen Anna Maria van Schurman, van den heer G. A. Evers,

Notulen van de winterzitting (1926) en van de zomerzitting (1927) van de Staten van Utrecht, (2 deelen), van Gedeputeerde Staten,

De strafverordeningen der gemeente Utrecht. Ver-

zameld door *Corn. M. de Leur*,
van den heer Corn. M. de Leur,

Ontwerp-begrooting der provinciale inkomsten en uitgaven voor 1928 met toelichtende memorie (2 deelen),
van Gedeputeerde Staten,

Rekening en verantwoording der provinciale fondsen van Utrecht, 1925, van dezelfden,

Memorie (van het Comité tot verbetering van de Leidsche Vaart) houdende samenvatting van de nadeelen verbonden aan eene eventueele demping van de Leidsche Vaart en tot oplossing van het verkeersvraagstuk langs die Vaart, van het Comité,

De ontwikkeling van de electriciteitsvoorziening van de gemeente Utrecht (Uit: Gedenkboek uitgegeven naar aanleiding van het 10-jarig bestaan van de Vereeniging van Directeuren van electriciteitsbedrijven in Nederland),
van den heer G. A. Evers,

Armenzorg, 1925 en 1926, van de redactie,

Een nieuw tehuis. Orgaan van de Vereeniging „Kinderzorg" in het Provinciaal ressort Utrecht der Nederl. Herv. Kerk, XVI, no. 1-4, van de redactie,

Ons Diaconessenhuis, nos. 57-60, van de redactie,

A. J. van der Weyde, Iets over kunsthanden, instrumenten voor bultenaars en brillen,
van den heer Dr. A. J. van der Weyde,

Dagelijksche gedrukte briefjes van het getal cholera-lijders te Utrecht van 27 Aug., 10 en 13 Nov. 1832,
van den heer P. T. A. Swillens,

Jaarboek der Rijks-Universiteit te Utrecht. 1926/7,
van Curatoren,

(Propaganda-brochure van het) Comité voor de openbare school te Utrecht, van het Comité,

Lustrumboek ter gelegenheid van het twintig-jarig bestaan der school voor de grafische vakken te Utrecht

(1927), van het bestuur,

Mededeelingen van de Utrechtsche Handelsvereeniging, 1925 en 1926 (2 deelen), van het bestuur,

Reclamegids voor Utrecht en omstreken. I no. 3, 5-11, van den uitgever,

Een Honderdjarige Groot-industrie. Chemische Fabriek Wed. P. Smits & Zoon te Utrecht. 1827—3 December—1927. (Uit: Nieuwe Rotterdamsche Courant, 1927), van de directie,

verschillende stukken betreffende de zestiende en zeventiende Nederlandsche Jaarbeurzen, van den Raad van Beheer,

Utrechtsch Predikbeurtenblad, 1926/7, van den heer W. H. de Bouter,

Maandblad van de Ned. Herv. wijk „Lauwerecht", 1924-1927 (1 deel), van de redactie,

Officieel jaarboekje van de Gereformeerde kerk, 1926/7 en 1927/8 (2 deelen), van de redactie,

Utrechtsche kerkbode, 1926, van de redactie,

Maandelijksche mededeelingen uit de Evangelisch-Luthersche gemeente te Utrecht, 1921-1926 (1 deel), van de redactie,

Ons Maandblad, orgaan van de Doopsgezinde Gemeente, 1922-1926 (1 deel), van de redactie,

Werken uitgegeven door het Historisch Genootschap:

N. W. Posthumus, De nationale organisatie der lakenkoopers tijdens de republiek, van het bestuur,

Bijdragen en mededeelingen van het Historisch Genootschap, XLVIII, van hetzelfde,

Stamboek van de scherpschutters-vereeniging „De Zwijger", 1865-1873, van den heer A. J. van Huffel,

Articles convenues de la Société Litéraire sous la devise Utile et Agréable (1820), van de Universiteits-bibliotheek,

A. Liebreich, Der Mittelrheinische Altar im Erzbi-

schöflichen Museum zu Utrecht,
van den conservator van het Aartsbisschoppelijk Museum,

(Catalogus van de) Tentoonstelling van Grafische Kunst van alle tijden en de werkwijzen daarbij gevolgd, gehouden bij gelegenheid van het vierde lustrum van de school voor de Grafische vakken te Utrecht,
van het bestuur,

Gids voor de tentoonstelling van Christelijke jeugdarbeid te Utrecht in het gebouw der Volks-Universiteit,
van het bestuur,

Utrechtsche Stem. Orgaan van de Utrechtsche Anti-Revolutionaire Persvereeniging, 1925 en 1926,
van de redactie,

De Middenstander, 1926, van de redactie,

Utrechtsche almanak, 1928,
van de firma Kemink & Zn.,

Verslagen van: de N. V. Mij tot exploitatie van jaarbeursgebouwen, — de provincie Utrecht, — la Compagnie des eaux d'Utrecht, — den Armenraad, — het Comité voor werkverschaffing, — de Vereeniging tot verbetering van Armenzorg, — het Centraal Israëlietisch Weeshuis, — de Vereeniging van den H. Vincentius van Paulo, — de St. Martinus-vereeniging, — de Vereeniging voor gezondheidskoloniën, — de Utrechtsche vereeniging tot bescherming van zuigelingen, — de Gezondheidscommissie, 1925 en 1926 (2 stuks), — de Inrichting van diakonessen in Nederland, — het Wilhelmina-kinderziekenhuis, — de Heelkundige- en Vrouwenkliniek der Rijks-Universiteit, — het Oud-Studentenfonds, — de Utrechtsche Volksuniversiteit, 1925/6 en 1926/7 (2 stuks), — de Nijverheidsschool voor de technische vakken, 1925, — de School voor de Grafische vakken, 1925, — de Industrie- en Huishoudschool, — de Utrechtsche avondnaaischool, — de Kamer van Koophandel en fabrieken, — de

Crediet- en Depositokas, — de Nationale Bankvereeniging, 1925 en 1926 (2 stuks), — de Utrechtsche Hypotheekbank, — de Levensverzekering Mij. „Utrecht", — Eigen Hulp, 1925 en 1926 (2 stuks), — 's Rijks Munt, — de Mij. „De Korenschoof", — de Vereeniging tot het houden van Jaarbeurzen in Nederland, — de Provinciale monumenten-commissie, 1925 en 1926 (2 stuks), — de Mij. tot exploitatie van Staatsspoorwegen en de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij, — de Nederlandsche Centraal Spoorweg Mij., — de Remonstrantsch Gereformeerde gemeente, 1925 en 1926 (2 stuks), — de Vereeniging tot opvoeding en opleiding van zonen van evangeliearbeiders in onze overzeesche bezittingen, 1925, — de Elisabeth-vereeniging, 1925, — het verhandelde in de algemeene vergadering en de sectievergaderingen van het Provinciaal Utrechtsch Genootschap, — de algemeene vergadering der leden van het Historisch Genootschap, — de Toynbeevereeniging „Jong Leven", — de afdeeling Utrecht der R. K. vereeniging tot bescherming van meisjes, — de Vereeniging Pro Juventute, 1923-1926 (3 stuks), — het Rijksarchief in Utrecht, 1925, — het Aartsbisschoppelijk Museum, — 's Rijks oude archieven, 1925 (2 deelen), — de gemeente-archieven van Amsterdam, Haarlem, 1925 en 1926 (2 stuks), Alkmaar, Leiden, Delft, Rotterdam, Schiedam, Den Briel, Dordrecht, Middelburg, Vlissingen, Groningen, Maastricht en Brussel, — den Inspecteur der gemeente- en waterschapsarchieven in Zeeland, 1925 en 1926 (2 stuks), — de Kerkelijke archieven, — de bibliotheek en leeszalen der gemeente Rotterdam, — 's Rijks verzamelingen van geschiedenis en kunst, — het Frans Halsmuseum, — het museum „De Lakenhal" te Leiden, — den dienst voor Kunsten en Wetenschappen te 's Gravenhage, — het museum te Delft, — de Vereeniging „Oranje Nassau-

Museum", — het museum Boymans, — Dordrechts museum, — het West-Friesch museum te Hoorn, — het museum te Arnhem, — de Vereeniging „Het Nederlandsch Openluchtmuseum", — het museum te Zutphen, — de Commissie ter verzekering eener goede bewaring van gedenkstukken van geschiedenis en kunst te Nijmegen, — het museum van oudheden in Drente, — het museum van oudheden te Groningen, — the Museum of fine arts, Boston, 1914, 1915, 1917-1921 en 1923 (8 deelen), — the Metropolitan Museum of art, New-York, — the United States National Museum, Washington, 1916/7-1920/1, 1922/3 en 1926/7 (7 deelen), — de commissie voor 's Rijks geschiedkundige publicatiën, — de Linschoten-Vereeniging, — de Rijkscommissie voor de Monumentenzorg, — de Vereeniging „Oud-Dordrecht", — de Vereeniging „Rembrandt", — den Inspecteur der archieven van gemeenten, waterschappen enz. in de provincie Utrecht, — de Vereeniging „Fléhité",

van de respectieve besturen,

Overzicht van den inhoud van het Algemeen Rijksarchief met opgave van de inventarissen,

van den Algemeenen Rijksarchivaris te 's-Gravenhage,

E. Wiersum, De archieven der notarissen, die op het tegenwoordig grondgebied der gemeente Rotterdam gefungeerd hebben, 1811-1842,

van het gemeente-archief van Rotterdam,

W. S. Unger, De archieven der Godshuizen,

van hetzelfde,

D. P. M. Graswinckel, De rechterlijke archieven der voormalige Kleefsche enclaves in Gelderland, 1543-1816,

van het Rijksarchief in Gelderland te Arnhem,

L. W. A. M. Lasonder, Onze kerkelijke archieven in 1926,

van den heer Dr. L. W. A. M. Lasonder te 's-Gravenhage,

Nasporingen en studiën op het gebied der Nederlandsche en der Nederlandsch-Indische krijgsgeschiedenis, XXXII,
van den directeur van het Krijgsgeschiedkundig archief te 's-Gravenhage,

Trierer Zeitschrift. Vierteljahreshefte für Geschichte und Kunst des Trierer Landes und seiner Nachbargebiete, I, van de redactie,

Annuaire des Musées nationaux, 1927, van de redactie,

Wegweiser durch die Gemälde-Galerie des Wallraf-Richartz-Museums, van de directie,

Museum of fine arts bulletin, 1926, van de directie,

Bulletin of the Metropolitan Museum of art. New York, XX en XXI (2 deelen), van de directie,

Museum of fine arts, Boston, 1870-1920,
van de directie,

Mededeelingen van het Nederl. Historisch Instituut te Rome, V en VI (2 deelen),
van het Ministerie van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen te 's-Gravenhage,

L. G. N. Bouricius, Geschiedenis van het geneeskundig gesticht voor krankzinnigen „Het St. Jorisgasthuis" en het daarmede verbonden geweest zijnde „Tuchthuis binnen Delft", van regenten,

H. Dommisse, Het Dorpshuis van Maeslandersluys,
van den heer H. Dommisse te Maassluis,

J. Schulman, Pax in Nummis. Collection Le Maistre. Médailles, jetons et monnaies ayant rapport aux divers traités de paix conclus depuis le XVIe siècle jusqu' à nos jours, van den heer J. Schulman te Amsterdam,

W. E. van Dam van Isselt, Twee takken van de familie Lemmers te Bergen op Zoom,
van den heer W. E. van Dam van Isselt te 's-Gravenhage,

Amersfoort en de industrie (1919),
van de Reclame-commissie der gemeente Amersfoort,

Amersfoort als woonplaats (1926), van dezelfde,

Jac. Zwarts, Gedenkschrift bij het tweede eeuwfeest der synagoge te Amersfoort, van den heer Jac. Zwarts,

C. W. Wagenaar, Amerongen. (Uit: Provinciale almanak voor Utrecht, 1927), van de redactie,

W. Grapendaal, De Hooge Heerlijkheid van Vreeswijk, van den heer W. Grapendaal te Jutphaas,

gezichten op de stad, genomen van het St. Bartholomeus-gasthuis naar het noorden, oosten en zuiden (9 stuks), van den heer Dr. W. A. F. Bannier,

gezichten op de stad, op de Oudegracht en op den Maliesingel (6 stuks), van den heer A. van Dorsten Jr.,

gezicht op het huis met pothuis aan de Hamburgerstraat, hoek Lange Nieuwstraat,

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

gezicht in de Zuilenstraat uit het westen,

van de firma E. A. van Blitz en Zn.,

gezichten op den nieuwen preekstoel in den Dom en afbeeldingen van de deur tusschen de beide zuidelijke zijkapellen, van een gebeeldhouwd kapiteel van den zuidwestelijken vieringpijler en van een sluitstuk in het koor (6 stuks), van dezelfde,

plattegrond van het transept van den Dom, met aanwijzing van de ligging der grafzerken (1926),

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

afbeeldingen van de grafzerken in den Dom van de kanunniken Marcus van Wees (ov. 1548) en Antonie Taets van Amerongen (ov. 1555),

van de firma E. A. van Blitz en Zn.,

5 gezichten op den Domtoren tusschen 1902 en 1926,

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

gezicht op den Domtoren uit het westen (1927),

van den heer H. H. Everwijn te Huis ter Heide,

plattegrond, opstand en doorsnede van de Buurkerk, met aanduidingen van de bouwperioden, gezichten op den gedeeltelijk zichtbaren oostmuur van het dwarspand en afbeeldingen van twee kraagsteenen in den toren (7 stuks),

van het Rijksbureau voor de Monumentenzorg te 's-Gravenhage,

gezicht op de torens der St. Nicolaaskerk uit het zuidwesten (1927),

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

gezichten in de Doopsgezinde kerk en in de catechisatiekamer (3 stuks),

van de firma E. A. van Blitz en Zn.,

afbeeldingen van eenige huizen aan den Springweg ter plaatse van de nieuwe Synagoge,

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

gezicht op den ingang van het Catharijne-gasthuis in de Gasthuispoort,

van het Rijksbureau voor de Monumentenzorg te 's-Gravenhage,

gezicht op de overblijfselen van de kapel van het Regulierenklooster,

van de firma E. A. van Blitz en Zn.,

gezicht op den ouden zijgevel van het Bartholomeusgasthuis aan den Pelmolenweg,

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

gezicht op den ingang van het St. Eloyen-gasthuis,

van de firma E. A. van Blitz en Zn.,

verzameling van gezichten op en in het gebouw van het Burgerweeshuis aan de Oudegracht en afbeeldingen van een schouw en een deur in een der zalen (20 stuks), van Regenten van het Gereformeerd Burgerweeshuis,

gezicht op den voorgevel van de Boterhal (c. 1900),

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

verzameling gezichten op en in het Centraal Museum en afbeeldingen van eenige tentoongestelde voorwerpen (13 stuks),

van de directie van het weekblad „Utrecht in woord en beeld",

gezicht op den voorgevel van de banketbakkerswinkel aan de Schoutenstraat no. 13,

van de firma E. A. van Blitz en Zn.,

gezicht in vogelvlucht op de Catharijnebrug en de Smakkelaarsbrug uit het zuidoosten, van dezelfde,

gezicht op den Weerdsingel bij de Bellamystraat,

van dezelfde,

gezicht op de Roodebrug en omgeving, gezien uit het noorden,

van het bestuur der Vereeniging „Oud-Utrecht",

gezicht op den voorgevel van het pleegzusterhuis aan den Catharijnesingel,

van de firma E. A. van Blitz en Zn.,

gezicht in de teekenzaal van de middelbare technische school tijdens de les, van dezelfde,

gezicht op de Covelaarsbrug uit het zuiden,

van dezelfde,

plattegrond van het terrein tusschen Gansstraat, Oosterkade en Laan van Soestbergen, met aanwijzingen voor den verkoop van het bouwterrein,

van den heer P. A. Lens,

gezicht op de huisjes op den hoek van den Tolsteegsingel en den Abstederdijk,

van de firma E. A. Blitz en Zn.,

gezicht in de gymnastiekzaal van de Schoolvereeniging aan de Frans Halsstraat, van dezelfde,

gezicht op het gebouw van de Arbeidsbeurs aan de Kruisstraat, van dezelfde,

gezichten op den voorgevel van het buitentje Welgelegen aan den Wittevrouwensingel in 1860 en 1880. 2 potloodteekeningen door *A. Grolman*,

van den heer C. W. Wagenaar,

gezicht op het publiek bij de onthulling van het monument voor burgemeester B. Reiger in 1909,

van den heer Dr. N. G. van Huffel,

plattegrond en opstand van de pylonen en tribunes op het feestterrein aan den Vossegatschen dijk, bij gelegenheid van de viering van het 290-jarig bestaan der Utrechtsche Hoogeschool,

van den heer K. Roelants,

dankbetuiging uitgereikt aan het gemeente-archief voor de deelneming aan de tentoonstelling „Gesolei" te Düsseldorf in 1926, van het bestuur,

portretten van:

J. P. Fockema Andreæ (2 stuks),

van den heer Dr. J. P. Fockema Andreæ,

I. A. E. de Charrière, geb. Van Tuyll van Serooskerken, romanschrijfster (ov. 1805),

van den heer Dr. W. A. F. Bannier,

verzameling portretten van de voorouders van Johannes van der Hagen, (geb. 1730) (46 stuks),

van den heer prof. Dr. J. F. van Bemmelen te Groningen,

H. Hoekstra, predikant bij de Gereformeerde kerk te Utrecht (ov. 1915),

van de redactie van het jaarboekje der Gereformeerde kerk van Utrecht,

de leden van de Utrechtsche Jeruzalemsbroederschap naar de schilderijen van *J. van Scorel* (6 stuks),

van de Lichtbeeldenvereeniging te Amsterdam,

F. W. Merens, predikant bij de Ned. Herv. gemeente (ov. 1896), van den heer H. J. Schouten te Amsterdam,

G. Ringnalda, predikant bij de Gereformeerde kerk te Utrecht (ov. 1904),

van de redactie van het jaarboekje der Gereformeerde kerk te Utrecht.

A. H. Duval Slothouwer, predikant bij de Ned. Herv. gemeente (ov. 1893),

van den heer H. J. Schouten te Amsterdam,

album bevattende een verzameling van 87 portretten van vrienden en kennissen van W. H. de Watteville, in leven secretaris der gemeente Utrecht,

van den heer Mr. H. Waller,

E. F. M. Wolf, predikant bij de Ned. Herv. gemeente (ov. 1904),

van den heer H. J. Schouten te Amsterdam,

album bevattende de portretten van den beschermheer, eereleden en leden van de Scherpschuttersvereeniging „De Zwijger" omstreeks 1870,

van den heer A. J. van Huffel,

In bruikleen ontvangen werd:

„Memoriael van alle lijken welke begraven zijn in de Luthersche Nieuwe Kerk binnen Utrecht", 1745-1788,

van het Rijksarchief in Utrecht,

Aangekocht werden:

Jaarboekje van „Oud-Utrecht", 1927,

Nederlandsch archief voor kerkgeschiedenis, XIX,

Archief voor de geschiedenis van het Aartsbisdom Utrecht, LII,

W. R. de Jong, Geschiedenis van het Bisdom Utrecht in de Middeleeuwen,

Publicatie van wege den graaf van Horne, houdende bevel aan de burgers der stad om opgave te verstrekken van de in hunne huizen aanwezige hoeveelheid hooi en stroo (1674),

W. Graadt van Roggen, Geillustreerde gids voor Utrecht,

A. Loosjes, Gelderland en Utrecht in beeld,

Verkeersverbetering en Stadsverfraaiing te Utrecht. (Beschouwing over de nieuwe Tolsteegbrug),

J. W. A. Naber, Vrouwenleven in prae-reformatietijd bezegeld door den marteldood van Wendelmoet Claesdochter,

genealogische aanteekeningen in handschrift betreffende het geslacht Boll uit de 14e tot de 18e eeuw,

request van Johanna Emilia Visscher, wed. van Mr. Hendrik de Sandra aan de Staten van Utrecht, houdende verzoek tot verkorting van het tusschen haar en hare stiefkinderen voor het Hof hangende proces (1773),

Utrechtsche Universiteitsgids, 1925/6, 1926/7 en 1927/8 (3 deelen),

Gids voor den medischen student, 1927/8,

Series lectionum, 1926/7 en 1927/8 (2 stuks),

Utrechtsche studentenalmanak, 1927,

C. D. J. Brandt, De Hieronymusschool te Utrecht. 3e gedeelte, van 1849—1924,

C. Hoitsema, 's Rijks Munt 25 jaren in eigen beheer. 1902-1927,

Het Gildeboek, IX,

Dienstregelingen van het post-, telegraaf- en telefoonkantoor te Utrecht, 1927 en 1927/8 (2 stuks),

Gids voor het locale rijkstelefoonnet, 1926,

Officieele kerklijst der R. K. kerken, St. Maarten, 1925,

G. J. P. J. Bolland, De Kerk van Utrecht. Een hoofdstuk uit de geschiedenis des vaderlands,

Jaarboekje van de Ned. Herv. gemeente, 1927,

Vrijzinnig Predikbeurtenblad, 1926,

Vrijzinnig Protestantenblad, 1926,

Vox studiosorum, 1926,

Utrecht in woord en beeld, 1926/7,

Provinciale almanak voor Utrecht, 1927,

Nieuw Adresboek, 1926,

Archivalische Zeitschrift. Dritte Folge, Band III,

Nederlandsch Archievenblad, 1926/7,

J. J. M. Heeren, Inventaris van het Huisarchief van Helmond benevens een Regestenlijst van de oorkonden,

Bibliotheekleven, X,

Het Boek, XV,

Nijhoff's index op de Nederlandsche periodieken, 1925 en 1926 (2 deelen),

Mededeelingen van het Nederl. Historisch Instituut te Rome, II,

Bijdragen voor vaderlandsche geschiedenis en oudheidkunde. Zesde reeks, IV en V (2 deelen),

Nieuw biografisch woordenboek, VII,

P. Sipma, Oudfriesche oorkonden, I,

K. Frölich, Die Verfassungsentwicklung von Goslar im Mittelalter,

C. G. 't Hooft, Gijsbrecht's Amstelstad,

Jaarboek Amstelodamum, XXIII,

Leidsch Jaarboekje, 1925/6,

Rotterdamsch Jaarboekje, 1927,

Groningsche Volksalmanak, 1927,

Hansische Geschichtsblätter, 1926,

Pfingstblätter des Hansischen Geschichtsvereins:

XVIII. *Friedrich von Klocke*, Patriziat und Stadtadel im alten Soest,

Maandblad van het Genealogisch Heraldisch genootschap „De Nederlandsche Leeuw", 1926,

Th. R. Beaufort, Pictures and how to clean them,

A. E. van Giffen, De hunebedden in Nederland. Met atlas. (3 deelen),

A. Loosjes, Sprokkelingen in Nederland. Reeks B. Stadsgezichten en woonhuizen,

Oudheidkundig Jaarboek, V en VI (2 deelen),

Karel van Mander, Het leven der Doorluchtige Nederlandsche en eenige Hoogduitsche schilders. Nieuwe uitgave bewerkt door *Jacobus de Jongh* (1764), (2 deelen),

Arn. Houbraken, De Groote Schouburgh der Nederlantsche Konstschilders en Schilderessen, (3 deelen),

K. Künstle, Ikonographie der Heiligen,

Oud-Holland, XLIII,

P. Rehme, Stadtbücher des Mittelalters, I,

S. Moulijn, De eerste jaren der lithografische prentkunst in Nederland,

Plattegrond der gemeente Utrecht en Elinkwijk op de schaal 1—5000 (1927),

album met 11 gezichten in de stad (c. 1895),

55 prentbriefkaarten met gezichten te Utrecht,

gezichten in de stad en afbeeldingen van verschillende gebouwen. (Uit: Utrecht in woord en beeld, 1926). (157 stuks),

gezicht op de Oudegracht met de Viebrug uit het zuiden. (Uit: Buiten, 1926),

gezicht op de Gaardbrug met den Domtoren. Ets door *M. Jansen*,

gezicht op de Gaardbrug uit het zuidwesten. (Uit: Buiten, 1926),

gezichten op de Oudegracht bij de Vollerbrug. 3 teekeningen door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op de Drift bij het Janskerkhof uit het zuiden. (Uit: Panorama, 1926),

gezichten op de Nieuwegracht van de Quintijnsbrug naar het zuiden en het noorden. (Uit: Buiten, 1926),

gezichten in de Waterstraat uit het oosten. 2 potloodteekeningen door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op het Vredenburg tijdens een paardenmarkt (c. 1875),

gezicht op de Mariaplaats uit het westen (1896),

gezicht op de Weerdpoort uit het zuidoosten. Potloodteekening door *W. P. Hoevenaar*,

gezichten op de buiten- en binnenzijde van de toegangspoort van het bolwerk Manenburg in den Doelen, op den St. Servaastoren en op den toren De Vos. 6 potloodteekeningen door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op den Dom met den toren uit het zuidoosten. Potloodteekening door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op den zuid-oostelijken ingang van den Dom met de daarboven liggende archiefkamer. Teekening in kleuren door *H. Bernhardi Jr.* (1854),

afbeelding van den westgevel van den Dom. Teekening door *G. W. P. van Dokkum*,

afbeelding van het gebrandschilderd raam in het zuidertransept van den Dom, met detail-afbeeldingen van de vier evangelisten,

afbeeldingen van de gebeeldhouwde deur der sacristie en van de graftombe van bisschop Guy van Avesnes in den Dom. 2 teekeningen door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op den Domtoren uit het zuidoosten (1896),

afbeeldingen van een travee en twee hoektraveeën van de kloostergang van den Dom. 2 teekeningen door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht in de Mariakerk. Fotografie naar een schilderij van *P. Saenredam*,

afbeelding van de muurschildering met den boom van Jesse in de Buurkerk. Teekening in kleuren door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op den toren der Buurkerk. Teekening door *W. P. Hoevenaar*,

gezichten in de Geertekerk uit het noordwesten en in den zuidelijken zijbeuk uit het westen. 2 teekeningen in zwart krijt door *Jos. Hoevenaar Wz.*,

gezicht op de buitenpoort van de St. Servaas-abdij. Teekening door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op den voorgevel van het Academiegebouw (1896),

verzameling van gezichten op en in het Centraal Museum en afbeeldingen van eenige tentoongestelde voorwerpen (60 stuks),

gezicht op het poortgebouw van het Karthuizerklooster Nieuwlicht. Teekening door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op den Daalschen dijk uit het westen (c. 1820),

gezicht op eenige huisjes aan het begin van den Krommen Rijn. Potloodteekening door *W. P. Hoevenaar*,

gezicht op den ingang van het concertgebouw Tivoli. Penteekening door *A. van de Pol*,

gezicht op het huis aan de Biltstraat, hoek Wittevrouwensingel vóór de verbouwing,

gezicht in de Maliebaan. Potloodteekening door *W. P. Hoevenaar*,

afbeelding van eenige leden van de Garde d'honneur à cheval in 1812,

gezicht op de Mariaplaats tijdens de kermis en afbeeldingen van eenige kermistypen. 12 teekeningen door *W. P. Hoevenaar*, c. 1840,

afbeelding van een groep personen bij de lustrumfeesten der studenten in 1851. Potloodteekening door *W. P. Hoevenaar*,

afbeelding van het aan prof. Dr. G. W. Vreede in 1866 bij zijn 25-jarig ambtsjubileum aangeboden huldeblijk,

afbeeldingen van eenige kermistypen. 7 teekeningen door *Jos Hoevenaar Wz.*, c. 1880,

afbeelding van de officieele ontvangst ten stadhuize van de leden van den Nederlandschen Oudheidkundigen Bond,

verzameling afbeeldingen van Utrechtsche gebeurtenissen in 1927. (Uit: Utrecht in Woord en beeld), (49 stuks),

portretten van: N. H. Bruins, N. Felix, C. A. Galesloot, Ds. B. C. Koolhaas, F. A. Lampe, hoogleeraar in de theologie (ov. 1739), P. Moltmaker, L. Penning, A. Pighius, thesaurier van den Dom (ov. 1562), D. J. Romeijn, A. G. H. van Spanje, J. M. Timp, J. van der Vlerk, kanonnier, gesneuveld in het gevecht bij Vreeswijk in 1787, G. M. van Vloten, prof. Dr. L. van Vuuren en W. M. J. Werker.

Met de verzamelingen werden vereenigd de volgende stukken, reeds vroeger aan de gemeente toebehoorende:

Verslag van den gemeenteraad, 1926,

Verslag van den toestand der gemeente Utrecht in 1926,

Verslagen van de bedrijven en diensten der gemeente Utrecht over 1926 (18 stuks),

Gemeenteblad, 1926,

Gedrukte Verzameling, 1926,

Register op de Gedrukte Verzameling en op het gedrukte raadsverslag, 1917-1926,

Statistische berichten van de gemeente Utrecht, 1926,

Zakboekje der gemeente Utrecht, 1927,

Voorschriften voor de gemeente-begrootingen en rekeningen in de provincie Utrecht en leiddraad voor de statistiek der gemeente-financien,

Begrooting der inkomsten en uitgaven van de gemeente Utrecht, met daarbij behoorende toelichting, 1928 (2 deelen),

Begrootingen van het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, de Stads-aalmoezenierskamer, het Stadsambachtskinderhuis, het weduw- en weezenpensioen-

fonds, het reservefonds tot dekking van de kosten verbonden aan de rijkspensionneering van de op 1 Mei 1913 in dienst zijnde ambtenaren, het werkloozenfonds, gemeentewerken, den bouw- en woningdienst, de gasfabriek, het electriciteitsbedrijf, het trambedrijf, het grondbedrijf, den reinigingsdienst, den ontsmettingsdienst, de slachtplaats, den geneeskundigen dienst, den keuringsdienst en de bank van leening voor 1927 (18 stuks),

Rekening der inkomsten en uitgaven van de gemeente Utrecht en verantwoording van Burgemeester en Wethouders over het dienstjaar 1926,

Stedelijke bestekken, 1926,

Verslag der N. V. Provinciaal en Gemeentelijk Utrechtsch Stroomleveringsbedrijf, 1925,

Onderzoekingen gedaan in het Physiologisch laboratorium te Utrecht, Zesde reeks, VII,

Aan den aanstaanden student aan de Utrechtsche Hoogeschool. Uitgave van den Senatus Veteranorum van het Utrechtsch Studentencorps,

Het Utrechtsche voorbereidend hooger en middelbaar onderwijs en de rijkssubsidie,

A. H. van der Hoeve, De aansluiting van het Lager en het Middelbaar onderwijs,

Verslagen van het onderzoek naar de uitkomsten van het onderwijs aan de openbare lagere A- en B-scholen te Utrecht. 1924/5-1926/7 (3 stuks),

(Catalogus van de) Tentoonstelling van werken door Floris Verster uit Utrechtsch bezit in het Centraal Museum. 20 Februari—24 Maart 1927,

Utrechtsch Dagblad, 1926 (3 deelen),

Het Nieuws, 1926,

Het Centrum, 1926/7 (2 deelen),

Utrechtsche Courant, 1926 (2 deelen),

Utrechtsch Nieuwsblad, 1926/7 (2 deelen),

99 teekeningen behoorende bij de bestekken van in 1927 door de gemeente aanbestede werken,

3 plattegronden en situatieteekeningen behoorende bij eenige nummers van de Gedrukte Verzameling, 1927,

gezicht op de bij de afbraak van het gebouwtje ten zuiden van den Domtoren voor den dag gekomen tufsteenen fundeeringen van het voormalige consistorie van den bisschoppelijken officiaal, met 4 detailafbeeldingen,

afbeelding van het met den eersten prijs bekroonde reclamebiljet voor de gemeente Utrecht,

portretten van den burgemeester in ambtsgewaad en van de 39 nieuw gekozen raadsleden. (Uit: Utrechtsch Dagblad).

II. MUSEUM.

Personeel.

Bij de wijziging van de salarisverordening werd de functie van conservator gesplitst in die van conservator 2e en conservator 1e klasse en de functie van assistent nieuw ingesteld. In verband hiermede werd jkvr. Dr. C. H. de Jonge, tot nog toe conservatrice, benoemd tot conservatrice 1e klasse en de heer J. M. Lauweriks, ten vorige jare aangesteld als tijdelijk klerk aan het archief, doch werkzaam gesteld bij het museum, tot assistent, voorloopig eveneens nog tijdelijk en vervolgens van 1 Juni af in vasten dienst.

De concierge-hoofdsuppoost J. W. Philippus, die, nadat hem met ingang van 1 October van het vorige jaar eervol ontslag was verleend, nog als tijdelijk ambtenaar was gecontinueerd, bleef tot 1 Februari in functie, met ingang van welken datum J. W. Deetman

tot zijn opvolger werd benoemd. De heer Philippus heeft nagenoeg 17 jaren het ambt van concierge, eerst aan het museum op het Hoogeland, sedert 1921 aan het Centraal Museum vervuld en daarbij steeds van grooten ijver en van veel praktischen zin blijk gegeven. Zijn werkzaamheid aan het museum zal dan ook in aangename herinnering blijven. De nieuwe concierge-hoofdsuppoost heeft zich al spoedig in zijn nieuwen werkkring weten in te werken en zich volkomen voor zijn taak berekend getoond.

Van de hulp-suppoosten werd aan P. Bagchus op zijn verzoek wegens gezondheidsredenen eervol ontslag verleend. Hij werd vervangen door J. J. van Rossum.

Gebouw.

Het museum-gebouw bevindt zich in uitstekenden staat van onderhoud. Het vereischte slechts de gewone onderhoudswerkzaamheden. In het belang van den nachtelijken bewakingsdienst werd op de beide binnenplaatsen een electrische verlichtings-installatie aangebracht.

Ter uitbreiding van de zitgelegenheid in het museum werd het aantal bekleede eikenhouten banken nog met een enkele vermeerderd.

Brandbluschmiddelen.

De brandbluschmiddelen werden overeenkomstig de voorschriften tweemaal door den dienst der brandweer nagezien. Alles werd daarbij in de beste orde bevonden.

Materieele toestand der verzamelingen.

De toestand, waarin de verzamelingen zich bevinden, laat over het algemeen niets te wenschen over. Slechts enkele voorwerpen vereischten kleine herstellingen, die door het personeel konden worden uitgevoerd. Wat de schilderijen betreft, werd slechts één aan een restauratie van eenige beteekenis onderworpen. Dit schilderij,

het portret van een tot nog toe onbekende, kon toevallig geïdentificeerd worden als de beeltenis van Engelbert Op ten Noort, van 1620 tot 1636 burgemeester van Zutphen. Voor onze verzameling was dit stuk zonder beteekenis, waarom het dan ook in depot gesteld was. Nu het echter bekend was, wie het voorstelde, scheen het niet onmogelijk er een kooper voor te vinden. Het moest dan evenwel eerst in een beter toonbaren staat gebracht worden, daar de talrijke retouches, die er bij een vroegere restauratie in waren aangebracht, zeer nagedonkerd waren en bovendien de vernis grootendeels blind geworden was. De restauratie heeft inderdaad het beoogde succes opgeleverd: het portret is weder zeer fraai uit de behandeling te voorschijn gekomen en is daarop voor een alleszins redelijken prijs aan een verren naneef van den voorgestelde verkocht kunnen worden.

Een minder beteekenende herstelling onderging het groote stuk van Gerard van Honthorst „De dood van Seneca", dat ter plaatse hersteld kon worden.

Voortgang der werkzaamheden.

In de opstelling der voorwerpen werd slechts geringe wijziging gebracht. Alleen de tweede bovenzaal van het refter verkreeg een ander aanzien, doordat de steeds voortschrijdende uitbreiding der kostuum-afdeeling het bijplaatsen van nog twee kostuum-vitrines noodzakelijk maakte en daarvoor in de bedoelde zaal plaatsing moest worden gevonden. Een deel der aanwezige kunstnijverheids-voorwerpen moest dientengevolge eenigszins anders opgesteld worden. Een geringe wijziging onderging ook de zaal voor de voorwerpen afkomstig van kerken en kloosters in de historische afdeeling door het gereed komen van het driedeelige glas-in-lood venster uit de St. Jacobskerk, dat geruimen tijd geleden

in restauratie was gegeven en thans in deze zaal plaatsing vroeg. De opstelling der glas-in-lood vensters op de balustrade der galerij in de vestibule werd voltooid door de plaatsing van een naar een teekening in den topografischen atlas gereconstrueerd venster uit de St. Janskerk met de familiewapens van een achttal kanunniken dier kerk uit het jaar 1674.

Herhaaldelijk bleek het ook in verband met nieuwe aanwinsten noodzakelijk de schilderijen in de zalen der Utrechtsche schilderschool te verhangen. Door de zeer heugelijke uitbreiding, die ook deze afdeeling wederom onderging en waardoor deze een steeds volledíger overzicht van onze schilderschool begint te geven, begint zich zelfs opnieuw op nijpende wijze de vraag der plaatsruimte te stellen. De aanwinst van belangrijke en meerendeels omvangrijke werken van Abraham Bloemaert, Gijsbert d'Hondecoeter, Gerard van Honthorst, Jan van Bijlert, Paulus Bor en Dirck van Baburen, die in bruikleen konden worden verkregen, maakte het thans reeds noodig eenige werken in depot te stellen, die — had plaatsgebrek daartoe niet gedwongen — zeker niet aan de verzameling onttrokken zouden zijn. Ook de Kunstnijverheids-afdeeling begint door den gestadigen aangroei der kostuum-verzameling meer en meer in het gedrang te komen. Reeds thans zal dan ook langzamerhand de noodzakelijkheid van vermeerdering der expositie-ruimte in het oog moeten gevat worden.

In de wisselverzameling van moderne kunst kwam meermalen wijziging, doordat enkele stukken door de eigenaars werden teruggenomen en daarentegen nieuwe in bruikleen werden ontvangen. Het hooge peil, dat deze verzameling van den aanvang af gekenmerkt heeft, kon gelukkig ten volle gehandhaafd worden,

terwijl de afwisseling voor de bezoekers een groote aantrekkelijkheid vormde.

Ook dit jaar werden wederom twee bijzondere tentoonstellingen gehouden: in Februari en Maart een tentoonstelling van werken van Floris Verster uit Utrechtsch bezit, naar aanleiding van des schilders dood door de Utrechtsche Museum-vereeniging ingericht, en tegen Kerstmis een van teekeningen van Utrechtsche meesters der 17e en 18e eeuw uit het bezit van Teyler's Stichting te Haarlem, aangevuld met eenige der fraaiste teekeningen van Bloemaert, Saenredam en Saftleven uit den topografischen atlas der stad. Vooral de eerstgenoemde tentoonstelling die het geheele complex der moderne schilderijenzalen besloeg, trok groote belangstelling.

De catalogus van de historische afdeeling werd in de tweede helft van het jaar ter perse gelegd. De druk kwam nagenoeg gereed.

De bewerking van den kaartcatalogus, bevattende gegevens omtrent Utrechtsche schilders en beeldhouwers, werd geregeld voortgezet.

Bezoek.

Het bezoek van het museum was iets talrijker dan het vorige jaar. Het bedroeg 15719 (v. j. 15035), waarvan 4214 (v. j. 3642) betalenden.

Verkoop museum-uitgaven.

Van den beknopten wegwijzer door het museum werden 1347 exemplaren verkocht, van het albumpje met prentbriefkaarten 103 exemplaren.

Aanwinsten en verliezen.

Ten geschenke werden ontvangen:

bronzen penning op de Tweede Nederlandsche Jaarbeurs (1918), van de firma Van Kempen, Begeer en Vos,

bronzen penning ter 25-jarige herdenking van het

in eigen beheer nemen van 's Rijks Munt door den Staat,

van den heer Dr. C. Hoitsema,

bronzen penning op den 90en verjaardag van Mr. S. van Houten,

van het Comité tot huldiging van Mr. S. van Houten,

het door J. G. Schwartze geschilderde portret van Dr. J. A. Fles, van mejuffrouw Etha Fles te Rome,

zilveren beeld, aangeboden aan Mr. W. H. baron de Watteville bij zijn 25-jarig jubileum als gemeentesecretaris,

legaat van E. barones de Watteville—de Pesters,

krijtteekening voorstellende het Janskerkhof met het koor der St. Janskerk door C. W. Kymmell,

van mejuffrouw C. S. Kymmell,

gevelversiering van het huis „Drakenborch" (einde 18e eeuw) van de heeren D. J. en J. Th. Bunschoten,

dertien versierde muurtegels (17e—18e eeuw),

van den heer E. G. Wentink,

vier haardsteenen (tweede helft 16e eeuw),

van denzelfde,

vier haardsteenen (einde 16e eeuw); kan van verglaasde licht roode aarde op drie pooten; kannetje van lichtroode aarde; pot van verglaasde lichtroode aarde (17e eeuw), alles gevonden in den grond bij den bouw van het nieuwe postkantoor op de Neude,

van den Directeur van het Rijks Telegraafkantoor,

kan van onverglaasde lichtroode aarde; kan van gedeeltelijk verglaasde lichtroode aarde; kan van verglaasde lichtroode aarde op drie voetjes; potje van verglaasde lichtroode aarde (alles 17e eeuw),

van den heer T. Zwerus,

groote pot van gedeeltelijk verglaasde lichtroode aarde (18e eeuw), van den heer G. W. P. van Dokkum,

Romeinsch zwart aarden potje met geometrisch

ornament, van den heer P. H. J. Nefkens,

halve Nederlandsche gulden, geslagen te Utrecht (1766), van den heer Dr. D. Th. Enklaar te Breda,

gebeeldhouwde spiegellijst vervaardigd door J. A. Rijnbout (omstreeks 1900),van den heer J. A. Rijnbout,

bellekoord op stramien met kraaltjes bewerkt, met blauw glazen knop (omstreeks 1860),

van jonkvrouwen de Hartitsch te Ginneken,

trekmangel van eikenhout (kinderspeelgoed) (midden 19e eeuw),

van mevrouw C. van Asch van Wijck—van Hogendorp te Doorn,

een lichtblauwe tafzijden japon met roode garneering (c. 1812),een lichtlila gestreepte satijnen japon (c. 1815), een wit cashmire japon met blauw en zilver ingeweven band (c. 1818), een blauwe tafzijden japon (c. 1865), een zwart en donkerblauwe tafzijden mantille met kant en franje (c. 1870), een stroohoed met witte struisveeren en geel zijden linten (c. 1860), een ruche van Valenciennekant (c. 1865), een neteldoeksch chemisetje met bef van geplooide Valencienne-kant (c. 1860), een neteldoeksch kinderchemisetje met geborduurde mouwtjes (c. 1850), een paar zwarte zijden sokken (19e eeuw), een paar wit zijden à-jour gebreide kinderkousjes (19e eeuw), een paar rose satijnen schoentjes (begin 19e eeuw), een paar wit en paars à-jour gebreide mitaines (19e eeuw), een schort van geel satijn met blauw satijn gegarneerd (begin 19e eeuw),

van mevrouw C. Repelaer van Molenaarsgraaf—van Lynden te 's Gravenhage,

een groote cashmire shawl met gekleurden rand op rooden grond (begin 19e eeuw), een kleine parasol van zwarte Chantillykant, met ivoren steel en jaspis knop (c. 1860), een kraag van Iersche kant (19e eeuw), twee

manchettes van Iersche kant (19e eeuw), een groote kraag van Duchesse-kant (tweede helft 19e eeuw), drie stukjes kant (tweede helft 19e eeuw), een stukje naaldkant, Alençon (einde 18e eeuw), een stukje kloskant, Mechelen (midden 18e eeuw), een stukje kloskant, point de Paris (midden 19e eeuw) en een witte aigrette met zwart fluweelen strik (c. 1900),

van mevrouw E. barones d'Aulnis de Bourouill-Twiss,

een rok van blauw en wit gebloemd damast (tweede helft 18e eeuw), een fichu van neteldoek met geborduurden rand (eerste helft 19e eeuw), een hoornen bril (19e eeuw), een gevlochten mandje met hengsel (19e eeuw) en een stoplap met wol op stramien geborduurd in mahoniehouten lijst (1858),

van den heer G. W. P. van Dokkum,

een stalen knijpbril (begin 18e eeuw), een klein boekje in groenen band, getiteld: La Miniature (1844), een houten werkmandje met deksel en hengsel, gemaakt uit verschillende houtsoorten (c. 1850) en een zwart fluweelen driehoekig doekje met ingeperst patroon (midden 19e eeuw),

van mejuffrouw H. E. Kleynhens te Arnhem,

gipsafgietsel van een door Dr. J. Mendes da Costa gebeeldhouwde figuur aan het gebouw der Levensverzekering Maatschappij Utrecht, Leidscheweg 2,

van den heer Dr. J. Mendes da Costa te Amsterdam.

Aangekocht werden:

zilveren penning op de bevestiging van den vrede van Utrecht door Jacobus V van Portugal (1715),

bronzen penning op dezelfde gebeurtenis,

bronzen penning op het 58ste lustrum der Utrechtsche Hoogeschool (1926),

bronzen penning geslagen ter gelegenheid van de

Utrechtsche Maskerade in 1926 naar aanleiding van het Egyptisch spel Ichnaton, 1926,

gevelsteen afkomstig van het huis: „De Silverbergh", Choorstraat no. 4,

de navolgende 13 te Wijk bij Duurstede en Utrecht geslagen munten: 4 zilveren denarien (9e eeuw), 1 dominus-gulden van bisschop Philips van Bourgondië (c. 1520), 1 Nederlandsche dukaat van 1587, 1 Leeuwendaalder van 1644, 1 halve Leeuwendaalder van 1674, 1 Nederlandsche dukaat van 1713, 1 vijftig-stuiverstuk van 1807, 1 twee en half-guldenstuk van 1808, 1 dukaat van 1809 en 1 tien-stuiverstuk van 1809,

kannetje van gedeeltelijk verglaasde lichtgrijze aarde (16e eeuw),

grijs aarden kannetje met deksel, door Nelly Houtman,

glasruitje, beschilderd met lakverf, door A. van Zeegen Jr.

Met de verzamelingen werden vereenigd de volgende aan de gemeente toebehoorende voorwerpen:

fragment van een grooten grafsteen, versierd met een familiewapen, gevonden op het Domplein,

klein geel verglaasd potje, gevonden ingemetseld in den Domtoren op den tweeden omgang.

In bruikleen werden ontvangen:

een schilderij van *Jan van Scorel*, Madonna met Kind,
van den heer P. de Boer te Amsterdam,

een schilderij van *D. v. Baburen*, De koppelaarster,
van den heer C. W. A. Buma te Marssum,

een schilderij van *Abraham Bloemaert*, Landschap met rust op de vlucht naar Egypte,
van den heer J. J. M. Chabot te Clarens,

een schilderij van *Paulus Bor*, Waarzegster, die aan een jonge vrouw de toekomst voorspelt,
van denzelfde,

een schilderij van *Jan van Bijlert*, Marketentster,

van mevrouw G. J. J. van Zijst—Schmidt,

een schilderij van *Joost Cornelisz. Droochsloot*, Landschap,

van den heer J. H. Gosschalk te 's Gravenhage,

een schilderij van *Gijsbert d'Hondecoeter*, Boomrijk landschap met dieren, van denzelfde,

een schilderij van *G. van Honthorst*, Herdersscène,

van den heer J. J. M. Chabot te Clarens,

een schilderij van *H. Fragonard*, ontwerp voor een plafondschildering,

van den heer J. W. Verkerk te Bennekom,

borstbeeld in gips van Prof. Dr. J. L. C. Schroeder van der Kolk, door *P. M. J. Swillens*,

van Regenten van het Geneeskundig Gesticht voor Krankzinnigen,

een bijbel in lederen band met koperen sluiting (1686),

van den heer J. W. Deetman,

zeven-en-twintig groene Rijnwijnglazen,

van jonkvrouwe J. S. Martens,

een japon van beige changeant tafzijde (c. 1815), een avondcape van zwart satijn (c. 1890) en een slaapmuts van Zaansch stikwerk (einde 18e eeuw),

van mevrouw H. van Beusekom—van Foreest,

een gebloemd groen zijden heerenvest (einde 18e eeuw), een wit ripszijden geborduurd heerenvest (c. 1830), een gebrocheerd wit zijden heerenvest (c. 1850) en een wit satijnen geborduurde heerendas (c. 1850),

van den heer P. J. Vlamingh Kiebert,

een rose tafzijden japon (c. 1824), een rood en geel gestreept tafzijden japon (c. 1824) en een geel en zwart tafzijden japon (c. 1835),

van douairière Radermacher Schorer—de Geer van Jutphaas,

en ten slotte voor de wisselverzameling van hedendaagsche kunst de volgende schilderijen en beeldhouwwerken:

N. Bastert, Gezicht op den wal en de kerk te Vianen, van den heer J. W. Verkerk te Bennekom,

G. Courbet, Naaktfiguur, van den heer Ir. J. L. Huysinga,

W. Degouve de Nuncques, Boschgezicht, van mevrouw C. E. van Beuningen—Fentener van Vlissingen,

W. Degouve de Nuncques, Bergachtig landschap met dorp, van dezelfde,

H. Fantin Latour, Glas met bloemen, van dezelfde,

Vincent van Gogh, Ingang van een boerderij, van dezelfde,

Vincent van Gogh, Landschap met sloot bij avond, van dezelfde,

T. G. M. van Hettinga Tromp, Stilleven met Chineesch beeldje en potje, van den heer Ir. J. L. Huysinga,

J. B. Jongkind, Maanavond bij Dordrecht, van mevrouw C. E. van Beuningen—Fentener van Vlissingen.

M. Kamerlingh Onnes, Vaas met bloemen, van den heer Dr. H. J. Wagener,

B. B. van der Leck, Portret eener oude vrouw, van den heer W. Scherjon,

B. B. van der Leck, Markt, van denzelfde,

B. B. van der Leck, Het straatorgel, van denzelfde,

A. Mambours, Twee figuren, van den heer P. A. Regnault te Laren,

J. Mankes, Jonge lijster, van den heer A. Waller,

Willem Maris, Eendjes aan een vijver, van den heer Ir. J. L. Huysinga,

J. Sluyters, Vrouwelijk naakt,
van den heer P. A. Regnault te Laren,
J. Sluyters, Huizendoorbraak bij nacht,
van den heer Dr. H. van der Vuurst de Vries,
J. Sluyters, Dochtertje van den schilder,
van denzelfde,
W. B. Tholen, Slagerij,
van mevrouw C. E. van Beuningen—Fentener van Vlissingen,
Charley Toorop, Vuurtoren,
van den heer W. Scherjon,
F. Verster, Schets van drie tinnen kannen,
van denzelfde,
F. Verster, Dahliaknollen, van denzelfde,
J. Voerman, Landschap,
van den heer Dr. H. J. Wagener,
A. van Zeegen Jr., Portret van Dr. H. P. Berlage,
van den heer A. van Zeegen Jr. te Amsterdam,
Georges Minne, Knielende figuur (brons),
van den heer N. Eisenloeffel te Amsterdam,
Georges Minne, Moeder en kind (brons),
van denzelfde,
Georges Minne, Eva (brons), van denzelfde,
Georges Minne, Staande naaktfiguur (brons),
van denzelfde,
Georges Minne, Staande naaktfiguur (brons),
van denzelfde,
J. Raedecker, Naaktfiguurtje (zandsteen),
van het Nederlandsch Kunstverbond, afdeeling Utrecht.

Ten slotte werden door den heer A. Waller alhier van begin Juli tot half September een 7-tal schilderijen en teekeningen ter expositie in het museum afgestaan,

n.l. De Alchimist van *Jan Steen*, een gezicht op Hoorn van een onbekend *Hollandsch meester der 17e eeuw*, Straatmeisje van *Isaac Israels*, Jonge lijster van *Jan Mankes*, Zee van *D. Nijland*, en Schaal met appelen en Hooglandsche kerk te Leiden van *Floris Verster*.

Tegenover deze aanwinsten stonden de volgende verliezen:

verkocht werd aan Jhr. F. S. Op ten Noort te 's Gravenhage het geschilderd portret van Engelbert Op ten Noort,

en uit de wisselverzameling van moderne kunst gingen weder aan de eigenaars op hun verzoek terug: *G. Courbet*, Naaktfiguur, *T. G. M. van Hettinga Tromp*, Stilleven, *W. van Konijnenburg*, Intocht, *Jan Mankes*, Zelfportret, *Floris Verster*, Tulpen, en *W. de Zwart*, Huisje in de zon.

De Gemeente-archivaris,
W. C. SCHUYLENBURG.